

MARIBORSKI VEČERNIK JUTRA

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 24-55
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglasi po ceniku / Ogla-
se sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Strokovna sposobnost železničarjev

Ob priliki ankete za povzdigo tujskega prometa, ki se je vršila na pobudo zvez za tujski promet iz Ljubljane in Maribora dne 10. novembra 1937 v Ljubljani, je bila prečitana tudi resolucija, ki govori za „nujno potrebne spremembe v železniškem prometu“. Med vzroke, ki ovirajo točnost prometa na naših progah, prišleva ta resolucija tudi „pomanjkanje strokovne sposobnosti železniških uslužbencev in smotrno urejeno nadzorstvo“.

V obrambo ugleda železniškega osebja ugotavlja oblastni odbor Udruženja jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev v Ljubljani sledeče:

Velikim zamudam, ki so pogoste na naših progah, ni kriva pomanjkljiva strokovna sposobnost promet izvršujočega osebja, temveč so odločilni drugi momenti, ki so poznavalcem razmer točno znani in katerih eksekutivno osebje pri najboljši volji ne more preprečiti. (Enotnost proge Zagreb—Zidani most, Ljubljana—Jesenice; številne počasne vožnje itd.)

Osebje direkcije državnih železnic je že ponovno dokazalo svojo visoko strokovno sposobnost in izvežbanost. Ob prevratu, ko se je v vseh panogah javne in državne službe opazila večja ali manjša neurejenost, se je promet na naših progah odvijal — in to, kljub splošnemu kaosu — točno in smotrno. Dan za dnem, noč za nočjo so bili železničarji v službi in z velikimi telesnimi in duševnimi naporji obvarovali našo ožjo domovino pred poplavo razpuščene vojske. Tudi v naslednjih letih so železničarji doprinesli dovoljne topogledne dokaze, zadnjič ob priliki letošnjih manevrov ob Kolpi. Za to priliko je g. minister vojske in mornarice v svoji naredbi št. 22746 izrekel popolno priznanje vsemu osebju ministrstva za promet in ugotovil dejstvo, da so se izvršili vojni transporti (poleg drugega rednega prometa) po predvidenem načrtu pravočasno in v najboljši soglasnosti vojnih in železniških organov. Mislimo, da ni treba še posebej ugotavljati, da je osebje ljubljanske železniške direkcije pri tej priliki bilo zelo angažirano.

Najvišja predstavnika železniške uprave, g. minister za promet in g. generalni ravnatelj izrekata vsako leto popolno priznanje in zahvalo celokupnemu osebju za vestnost in požrtvovalnost v službi, kar bi sicer ne storila, da ni osebje na višini glede sposobnosti.

Trdimo, da spada naš železničar glede sposobnosti, vestnosti in tudi ljubezni do naroda in domovine med najboljše, kar pa še ni dovoljno za moderen promet v sodobnem smislu.

Trdimo, da ni železniško osebje za svojo storilnost primerno plačano ter da živi v bedi in pomanjkanju, in v kolikor je osebje krivo za neurejenost prometa, leži gotovo vzrok v tem dejstvu.

Oblastna organizacija Udruženja jugoslovanskih železničarjev in brodarjev si stalno prizadeva, kako izboljšati razmerje med uslužbenci in upravo tako v pogledu obremenitve, kakor tudi v pogledu plač. Tudi javnost smo že opozorili, da znaša — in to v precejšnjem številu slučajev — časovna obremenitev 10, 14 in tudi 17 ur na dan in to ob neizkoriščenih letnih odmorih. Nadalje si organizacija prizadeva tudi za tehnični napredek naših železnic, za gradnjo novih prog v naši ožji domovini itd. Uspeh tega prizadevanja zavisi v veliki meri od podpore celokupne javnosti.

V kolikor je urejenost prometa odvisna od promet izvršujočega osebja, je za današnje prilike in razmere dovolj, če se promet odvijata tako kakor se.

Oblastni odbor UJNŽB, Ljubljana.

Dacujte za spomenik blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zediničelja v Mariboru. Pisarna: Mestno poglavarstvo, Rotovski trg 1, soba št. 6a

„Najvažnejši razgovori po svetovni vojni“

LONDON, 29. novembra. »Sunday Chronicle« smatra, da so sedanji francosko britanski razgovori najvažnejši razgovori po svetovni vojni. Navedeni list navaja, da bo Chamberlain nedvomno prepričal Francijo o dobri volji Velike Britanije z ozirom na pakta, ki ju je Francija sklenila z Rusijo in Češkoslovaško. Razen tega se bo ob tej priliki obravnavalo tudi vprašanje skupne obrambe.

LONDON, 29. novembra. Predsednik francoske vlade Chautemps in zunanji minister Delbols sta sinoči prispela v Anglijo. Danes dopoldne so se pričela posvetovanja med francoskima državnikoma in zunanjim ministrom Ednom ter lordom Halifaxom, in sicer v privatnem stanovanju predsednika vlade v Downing Streetu. Posvetovanja bodo trajala ves dan, pri čemer boste tvorila obed in večerja v Edenovem privatnem stanovanju zunanjih okoliš teh posvetovanj. Jurtri dopoldne se ta posvetovanja v Downing Streetu nadaljujejo. — Zaključek razgovorov bo v francoskem poslanstvu, nakar se oba francoska državnika v torek popoldne vrne v Pariz.

Atentat na egiptskega ministrskega predsednika

KAIRO, 29. novembra. Sinoči je neki Egiptčan izvršil atentat na egiptskega ministrskega predsednika Nahasa pašo. Tako poroča Reuterjeva agencija. Atentatorja so aretirali, bližnje podrobnosti o atentatu še manjkajo.

JERUZALEM, 29. novembra. V jeruzalemskih cestah sta bila včeraj dva bombna atentata, ki pa nista povzročila večje škode. Druga bomba je eksplodirala v aveniji kralja Jurija, veliki trgovski cesti v Jeruzalemu, ki je zlasti ob sobotah zelo živahna.

II. in III. internacionala združeni

MOSKVA, 29. novembra. United Press poroča: Po šestdnevni pogajanji se je med zastopniki amsterdamske internacionalne ter sovjetskih strokovnih organizacij sklenil dogovor, ki predstavlja zaključno točko razvoja in dolgih borb med sovjetskimi organizacijami na eni strani in nekomunističnimi delavci na drugi strani med drugim tudi proti članom

ameriške in britanske strokovne zveze. Predsednik amsterdamske internacionalne Leon Jouhaux, ki je istočasno tudi tajnik francoskih strokovnih organizacij je izjavil: Sedanja zveza s sovjetskimi strokovnimi organizacijami izhaja iz potrebe sodelovanja nefašističnega delavstva vseh dežel, da se skupno pobijata vojna in fašizem.

V Ameriki sa sprejeli Hitlerjevega osebnega pritočnika z žvižganjem

NEWYORK, 29. novembra. Množica levičarsko usmerjenih oseb je priredila ob prihodu nemškega parnika »Evropa« burne in hrupne demonstracije z zastavami in transparenti. Demonstracije so bile naperjene proti osebnemu pritočniku kancelarja Hitlerja Wiedemanu, ki se

nahaja na ameriški turneji, in ki ga bo najbrže sprejel v avdienco tudi prezident Roosevelt. Wiedeman je ostal s svojo soprogo tako dolgo na krovu, dokler ni policija razgnala demonstrantov. Wiedeman je bil v svetovni vojni Hitlerjev četni poveljnik.

Protiangleške demonstracije v Tokiu

TOKIO, 29. novembra. Agencija Domej poroča: Japonsko britanska napestost se je še bolj zaostila radi tega, ker so japonska oblastva zahtevala od britanskih oblastev v Šanghaju, da se umaknejo britanska ladje, ki se nahajajo v Sin-kiangu. Japonska oblastva smatrajo, da ščitijo britanske ladje kitajske ladje, ki

se nahajajo v tej luk in da prevažajo te kitajske ladje orožje in strelivo za kitajske čete. Japonski tisk napada zelo ostro Anglijo, ki ji očitajo, da podpira Kitajsko v vojakem oziru. Proti temu navodnemu angleškemu vmeševanju se pripravljajo v Tokiju velike protiangleške demonstracije.

Zopet protizidovski podvigi v Poljski

VARŠAVA, 29. novembra. Včeraj so na poljskih visokih šolah zopet bile proti židovske demonstracije, ki so jih vpriporili in organizirali nacionalistični vseučiliščniki. V Varšavi so nacionalistični

akademiki ovirali židovske tovariše pri vstopu v predavalnice. Precej židovskih akademikov je bilo pri tem poškodovanih.

Socialni obrascnik

Več javnih borz dela. Minister za socialno politiko in nar. zdravje Dragiša Cvetković je dal danes novinarjem izjavo, v kateri med drugim pravi: Ministrski svet je sprejel na seji dne 25. t. m. novo besedilo uredbe o skrbstvu za brezposelne delavce. Z njo so razni predpisi, ki so izšli v zadnjih letih, združeni v celoto, ki ureja ves posej pri posredovanju dela, zavarovanju brezposelnih delavcev in podeljevanju podpor delavcem, ki so izgubili pravico do redne podpore ali pa je niso imeli, žive pa v hudi stiski in pomanjkanju.

Osrednja uprava za posredovanje dela (Osrednja borza dela) postane osrednji organ za posredovanje dela v državi. Uprava vodi javno posredovanje dela, registre in osrednjo statistiko sindikalnih delovnih borz, tako da bo imela popoln pregled o stanju na delovnem tržišču. Prav tako sodeluje s pristojnimi oblastvi na področju zasebnega posredovanja dela. Njeni organi dobe z uredbo možnost, da koordinirajo zasebno posredovanje dela z javnim. Načelo organizacije te službe je izvedeno v novi uredbi v vsej podrobnosti. V bistvu je ostalo neizpremenjeno. Pokrajinska samouprava je ohranjena in izpopolnjena do skrajne možnosti. Pokrajinskim uradom in organom je podeljena samostojnost. — Osrednja uprava je ohranila zasebno nadzorstvo in vodstvo strogo skupnih poslov, da na ta način omogoči sodelovanje z vsemi drugimi organi javnega posredovanja dela, ki že sedaj obstoje. Rudarjem in drugim skupinam je dana možnost za ustanovitev skupnega osrednjega organa potom strokovnih borz dela. Najvažnejša organizacijska določba je v predpisu, da se za posebne skupine delavcev in nameščencev lahko ustanove posebni organi, če so člani pripravljeni prispevati za svoje socialno zavarovanje večje prispevke.

Po dosedanjih predpisih je trajala redna podpora 6 tednov in je bila le fakultativna. Po novi uredbi traja do 26 tednov in pomeni pravico delavca. Doslej je znašala podpora 10 Din dnevno ali 60 Din tedensko. Po novih predpisih znaša 70 do 150 Din tedensko. Leta 1938 bo potrebnih za redne podpore 34 milijonov dinarjev, kar pomeni 130% več kakor l. 1936.

Največja ovira pri posredovanju dela je v demoralizaciji velikega števila naših delavcev, ki se nujno pojavi, če traja brezposelnost delj časa. Zato bodo smeje borze dela organizirati skupaj z banovinami in občinami posebna dela za pobijanje brezposelnosti, kjer bo treba zaposliti tiste delavce, ki ne zahtevajo dela, marveč samo podpore. Ta dela bodo prostovoljna in ne bo na delavce nobenega pritiska. Pač pa bodo prejemali podporo samo, če bodo pri teh delih zaposleni. Poizkusi, ki jih je doslej izvedla javna borza dela v Ljubljani, so rodili v tem oziru zadovoljive sadove.

Rezervna sredstva osrednje uprave za posredovanje dela bodo namenjena v prvi vrsti podpiranju otrok brezposelnih delavcev. V ta namen bo mogoče porabiti 2 milijona dinarjev letno. Osrednja uprava za posredovanje dela bo na ta način razpolagala z najvišjim osrednjem kreditom za otroke v naši državi.

Nova uredba pooblašča dalje ministra za socialno politiko in narodno zdravje, da porabi 20 milijonov dinarjev za gradnjo delavskih stanovanj in socialnih ustanov. Osrednja uprava je zgradila ali gradi 30 delavskih zavetišč s 3000 posteljami. S temi prepotrebni in korist-

Kulturni razgledi

Umetnostni teden — koncert

V petek 26. t. m. je bil v veliki dvorani Uniona koncert v okvirju Umetnostnega tedna. Spored je obsegal tri stavke Drago Cvetkove sonate za klavir (zakaj niso izvajali cele?) in Karol Pahorjev godalni kvartet v štirih stavkih — obe skladbi sta dobili nagrade. V drugem delu smo slišali skladbe B. Ipavca, U. Vrabca, K. Pahorja, A. Schwaba, O. Deva, V. Mirka in R. Savina, ki so jih izvajali zbori »Jadrana«, »Glasbene Matice«, »Drave« in »Maribora«. Zbo-rovske skladbe so povečini znane, nova je bila K. Pahorjeva »Poljska suita«, delo čistega sloga, ki bazira na dognanjih Stevana Mokranjca in Antona Lajovica. Zbor G. M. jo je pod vodstvom Marjana Kozine odlično izvajal. Prav čudovit do-jem je naredila pristrčna Savinova »Tam nad jezerom« v interpretaciji »Maribo-ra« pod vodstvom J. E. Gašpariča. Vse ostale zbovrske skladbe, zbori in pe-vovodje (Vrabec, Horvat) so v polni me-ri zadovoljili.

O obeh nagrajenih skladbah se kot član žirije, ki je obe skladbi predlagala za nagrade, ne bi rad ponovno razpisal. Dr. Roman Klasinc je Cvetkovo skladbo zaigral tehnično še zadovoljivo, drugače pa dovolj neinteresirano in frigidno. V toliko večji meri se je zavzel »Ljubljanski kvartet« (Pfeifer, Stanič, Šušteršič in Müller) za zelo težko in prevratno Pa-horjevo skladbo, ki je bila i za komponi-sta i za izvajalce triumf večera. Od štiri-h stavkov najserioznjšega kalibra je drugi (Quasi adagio) vsekakor višek Pahorjeve invencije in tehnike, absolutno med najboljšim, kar je bilo poslednjih deset let na področju komorne glasbe sploh napisanega. Kljub svoji neizprosni kromatiki je ta stavek po svoji globini izžval spontano odobravanje skoraj vse publike. Po koncertu sem slišal, kako so se nekateri »amaterji« zgražali nad de-lom samim in celo nad navdušenjem »nerazsodne« mladine. Ne razumem te vrste logike: če bi Pahor napisal še ta-ko lepe melodije za pradede, si ne mo-rem predstavljati, kako bi mu naj ti aplavdirali iz grobov?

Nadaljujem z željo, da naj zlati vek tud' muzam kranjskim pride. (Če se ne motim, je bil poslednji ljubljanski Umet-nostni teden ob sv. Šenikoli.)

Slavko Osterc.

nimi ustanovami se vrača v gospodar-stvo v obliki gradbenih kreditov, precej-šen del prispevkov za brezposelne de-lavce. Ti krediti pomenijo obenem zače-tek socialnih javnih del. Po novi uredbi se morajo upravni stroški postopno zni-žati na 15% prispevkov. Število javnih borz dela, ki jih je sedaj 30, se bo po-večalo na 50, tako da dobe tudi manjša mesta v kratkem svoje borze dela.

Pokojninsko zavarovanje nameščen-cev — razširjeno na vso državo. Mini-ster socialne politike g. Dragiša Cvetko-vič je izjavil sledeče: Po izvedbi zava-rovanja delavstva za primer onemoglo-sti, starosti in smrti pride na vrsto raz-širjenje obveznega pokojninskega zava-rovanja na vso državo. S 1. januarjem stopi ta obveza v veljavo za vso dr-žavo in bodo zavarovani vsi zasebni na-meščenci, ki so izpolnili 18. leto, a niso prekoračili 55. leta. Najnižji krajevni pri-spevek znaša 54, najvišji 420 din, ki ga plačujejo delodajalci in nameščenci po določenem ključu. Pravica do invalidnine se pridobi po petih letih, do popolne sta-rostne rente pa je potrebno 40-letno za-varovanje, medtem ko dobi s 70. letom starosti vsak zavarovane avtomatsko svojo rento. Za razširjeno pok. zava-rovanje pride v poštev 50.000 nameščen-cev, dočim jih ima Pokojninski zavod v Ljubljani doslej okrog 11.000.

Odkrit.

Gospodična: »Kaj pravite k temu: si-noči sem se zaročila z gospodom Brgle-zom.«

Gospod: »Eh, Brglezovega okusa ni-sem nikoli upošteval.«

Skromna želja.

Petrček (v menažeriji pred slonom): »Oče, tako debelo kožo bi morala imeti midva. Vi radi matere, jaz pa radi ňči-telja!«

Sokolsko

Sokolska jubilejna razstava
otvorjena!

Kot viden znak letošnjih proslav ma-tičnega Sokolskega društva, ki obhaja 30 letnico svojega obstoja, visi raz po-slopja Narodnega doma državna troboj-nica. Tu je bila včeraj dopoldne na iz-redno svečan in slovesen način otvor-jena jubilejna sokolska razstava, o ka-teri smo izčrpno poročali že v sobotni izdaji našega lista.

V vestibulu II. nadstropja, pred raz-stavnim prostorom se je zbralo mari-borsko in okoliško sokolstvo, da priso-stvuje temu pomembnemu dogodku. — Otvoritev so počastili s svojo navzočno-stjo mestni poveljnik, brigadni general g. Čedo Stanovljović, nadalje poveljni-k tuk. šole za rezervne oficirje podp. Gaščič Stjepan, mag. direktor Ro-došek za mestno občino, nadkomisar Srebot za policijsko oblast, narodni poslanec dr. Jančič, starokatoliški žup-nik Šegula, ga. dr. Lipoldova, dr. Dolar in drugi. Vse nacionalne in kul-turne organizacije so poslane svoje za-stopnike.

Zbrane goste in Sokole je nagovoril v

imeni zadržanega staroste matičnega Sokola br. dr. Fornazariča, društ. podstarosta br. Prelog Ferdo, ki se je v izbranih in toplih besedah zahvalil vsem navzočim za odziv, orčital nato neumorno delo mariborskega sokolskega društva v dobi zadnjih 30 let in povda-ri, da je jubilejna razstava verna slika tega nenelnega sokolskega dela. Raz-stavo je okusno aranžiral br. Kralj Al-fred, za kar gre njemu in vsem, ki so mu pomagali, posebna zahvala. Po dovrše-nem nagovoru je proglasil razstavo kot otvoreno in so si navzoči z zanimanjem in odobravanjem, prijetno iznenađeni po mogočnem vtisu, ki nam ga nudi smisel-na razpredelitev razstavnega prostora, ogledali vse razstavljene predmete, ki so in ostanejo veren dokument neupogljive sokolske vztrajnosti in tvorne sile. Raz-stava ostane odprta do 1. decembra, že-leti pa bi bilo, da prireditelji ta termin podaljšajo, tako da bo dana prav vsem prilika, da si jo ogledajo. Želeti bi tudi bilo, da si ogleda razstavo predvsem na-ša šolska mladina.

1. decembra 1937

Svečan ples — Unionska dvorana

Vstop prost

Obleka temna

Sportna gibanje

ČSK prvak mariborskega
okrožja LNP

Na drugem mestu se je plasiral SK Železničar, na tretje pa ISSK Maribor

Včeraj se je v mariborski skupini LNP zaključilo letošnje prvenstveno tekmo-vanje, in sicer je bila odigrana z napeto-stjo pričakovana zadnja tekma med Če-kovečkim SK in SK Muro, ki je odločala ne samo o plasmanu obeh nastopajočih moštev, temveč posredno tudi o mestu v vrhu prvenstvene tabele. ČSK je slavil včeraj zelo visoko zmago nad SK Muro in tako določil vrstni red v prvenstveni tabeli, ki je po včerajšnji tekmi sledeči:

Čakovečki	10	6	2	2	35:15	14
SK Železničar	10	6	1	3	31:23	13
ISSK Maribor	10	6	0	4	35:21	12
SK Mura	10	5	1	4	28:21	11
SK Rapid	10	5	0	5	20:25	10
Gradjanski	10	0	0	10	4:48	0

V finalnih tekmah za prvenstvo LNP, ki se pričnejo 20. marca 1938 sta se pla-sirala Čakovečki SK in SK Železničar, dočim bo moral ISSK Maribor kot tretje plasirani klub mariborskega okrožja LNP odigrati dve kvalifikacijski tekmi z dru-goplasiranim klubom celjskega okrožja HNP, to bosta najbrže trboveljski Ama-ter ali celjski Atletiki, in sicer dne 6. in 13. marca 1938. Zmagovalec iz teh tek-em bo potem sodeloval pri ožjem tek-movanju za prvenstvo LNP.

Čakovečki SK : SK Mura
6:0 (4:0)

Smelo lahko trdimo, da v Čakovcu že dolgo ni bilo za nogometno tekmo toliko zanimanja kakor za srečanje med stari-ma rivaloma ČSK in Muro. Na igrišču ČSK se je zbralo do 900 gledalcev, kar je za Čakovec prav gotovo rekordno število. Oba nasprotnika sta predvajala dober nogomet, zlasti ČSK, ki je imel zelo dobro razpoloženo napadalno vrsto, ki je mnogo streljala ter spretno izko-ristila napake nasprotne obrambe. ČSK je imel tudi homogenejšo moštvo ter je bilo zlasti sodelovanje med krilci in na-padom ter med krilci in ožjo obrambo vzorno. Zmaga ČSK je bila popolnoma zaslužena, le razlika golov je malce pre-visoko izražena. Mura je igrala sicer zelo poštvalno, toda napadalne akci-je so bile izvedene nervozno in preveč šablonsko, tako da jih je obramba na-

sprotnika z lahkoto razdirala. Z včeraj-šnjim porazom je Mura zapravila zad-njo priliko, da bi se plasirala v ožje tek-movanje za prvenstvo LNP in bo skupno z Rapidom morala leto dni čakati, da se ji zopet nudi prilika da pride med finali-ste, ki se bodo borili za naslov prvaka LNP.

Sodil je g. Habdija iz Osijeka.

Ostale nogometne tekme

Celje: Jugoslavija:Slavija (Pobrežje) 2:1 (2:1) SK Ljubljana:SKCelje 3:1 (1:0). Ljubljana: Svoboda:Reka 1:1. Slovan: Hermes 1:1. Kranj:Jadran 2:1. Bratstvo: Mars 2:0.

Zagreb: Gradjanski:Austria (Dunaj) 0:0.

Beograd: Bask:BSK 3:2.

Novisad: Jugoslavija:Vojvodina 5:0.

Zlin: Vienna:FC Bata 1:1.

Bratistava: FC Wien:FC Bratislava 4:2.

Pariz: Arsenal ((London):Racing Club 2:0.

Amsterdam: Nizozemska:Luksenburg 4:0.

Gradec: Südbahn:GAK 5:3.

Občni zbor Jugoslovenskega plavalne-ga saveza se je vršil v soboto in včeraj v Zagrebu. Skupščina, ki je bila zelo bur-na, je z 11 proti 9 glasovom izvolila ve-činoma stari odbor, tako da ostane se-dež še nadalje v Zagrebu. Značilno je, da v novem odboru ni nobenega zastop-nika slovenskih klubov. Juniorsko dr-žavno prvenstvo za leto 1938 se bo v smislu sklepa občnega zbora vršilo v Novem Sadu.

Odbor lahkoatletskih sodnikov v Ma-riboru — službeno! Za tek ujedinenja, ki se bo vršil, dne 1. decembra t. l. v Mariboru na običajni progi se določa sle-deča žirija: Vrhovni sodnik in starter g. Bergant, vodja tekmovanja g. Fišer, za-pisnikar g. Smerdelj, sodnik na cilju g. Starašina. Sodelovanje obvezno tudi za vse gg. sodniške kandidate. Pričetek te-ka bo točno ob 10.30.

Darujte za azini sklad P.L.!

Pabecki

Letaki

Sušaške »Primorske novine«, glasilo »RZ«, poročajo v posebnem dopisu iz Beo-grada: »Iz dneva v dan se pošiljajo iz Beograda v vse smeri države raznovrst-ni letaki in brošure, katerih cilj je, da se ruši in uničuje ono, kar se ustvarja z ve-likimi napor, in da se ruši avtoriteta ljud-i, ki so se postavili v službo narodne države.«

Zdaj pa bo!

Pod tem naslovom piše »Kmetijski list« v št. 47: »V zvezi z novim državnim državnim proračunom piše zadnji »Do-moljub« v svojem uvodniku, kaj vse se mora napraviti s tem denarjem tudi v Sloveniji. Tele stvari pravi »Domoljub« se morajo takoj izvršiti, ker brez njih Slovenci sploh nič ne pomenimo in tako-rekoč nismo brez njih niti pravi ljudje, kaj šele Slovenci. Takojšnja gradba, že-lezniške zveze Slovenije z morjem; pre-ditev ljubljanskega kolodvora; zadostni krediti za povečanje bolnišnic, krediti za podpore po vremenskih neizgadah oško-dovanim; izdatne podpore za zadruga; plačilna zmožnost denarnih zavodov; za-gotovitev enakopravnosti slovensčine v vsem državnem življenju; polno vsenči-lišče v Ljubljani; izpopolnitev vseh v proračunu predvidenih učiteljskih mest v Sloveniji; večje upoštevanje katoliške prosvetne organizacije; takojšnje uve-ljavljenje najbolj široke pokrajinske sa-mouprave slovenskega naroda itd. Vsi vemo, kako je dandanes Domoljubova beseda tehtna in da ima takorekoč angel-ne v rokah. Zato nič ne dvomimo, da se bo vse do zadnje pičice tudi izvršilo.«

Triletni oče

»Slov. beseda« poroča v št. 44: »Zani-mivosti. Pod tem naslovom je nedeljski »Slovenec« v skoro celostranskem član-ku, posvečenem spominu velikega skla-datelja Antona Foersterja, objavil tudi nekaj zelo »zanimivih« biografskih po-datkov o Foersterjevi rodovini, s čimer pa je storil slabo uslugo tako pokojni-kovemu spominu, kakor tudi njegovim svojcem in onemu delu slovenske jav-nosti, ki je navezana v zasledovanju živ-ljenjskih dogodkov na »Slovenčevih« in-formacije. Ta »sijajno informirani« kato-liški dnevnik je namreč natvezil svojim bravcem tole svojo ugotovitev: »Naj-znamenitejši v tej velji Foersterjev so: Jožef Foerster (1834—1892), oče našega Foersterja...« — Pred dnevi smo Slovenci praznovali stoletnico rojstva Antona Foersterja. Po »Slovenčevih« zgodovinskih podatkih je bil ob rojstvu našega Foersterja njegov oče star točno tri leta...«

Letaki

AA. poroča: Policijska uprava v Beo-gradu je izdala naslednje obvestilo: V zadnjem času so oblasti že nekajkrat ugo-tovile, da razširjajo neznane osebe leta-ke, ki navajajo na skrajno nedostojen način razne neresnice in neosnovane ver-zije, da bi med prebivalstvom povzročili vznemirjenost in razburjenje. Uprava mesta Beograda je izvedla vsestransko preiskavo, da dožene tvorco teh letakov in prepreči to nezakonito delo. Dosedaj-nja preiskava je dognala, da so se s tem poslom bavili bivši vsenčiliški profesor dr. Dimitrije Djurovič, zasebni uradnik neke zavarovalnice Vojislav Majstrovic, zasebni uradnik Mijlutin Vuksanovic in kolektor Konstantin Ješić. Našli so tudi vse gradivo, s katerim so letake razmno-ževali. Dognali so tudi osebe, ki so leta-ke razširjale naprej. Osebe, ki so sodelo-vale pri izdelavi in razširjanju teh leta-kov, so aretirane in se bo z njimi postopalo po zakonu. Med aretiranci je tudi Ilija Trifunović-Birčanin, upokojenec iz Beograda.

Protiusluga.

Zaročenec: »Draga Minka! Zagotav-ljam ti, da bom, ko boš moja žena, jedel vse, kar boš skuhal!«

Zaročenka: »Kot protiuslugo za tvojo znanost pa ti jez zagotavljam, da sama ne bom nikdar kuhala!«

Mariborske in okoliške novice

Zaključek I. Umetnostnega tedna

Razdelitev nagrad mariborskim umetnikom

V okviru zaključka lepo uspelega prvega Umetnostnega tedna v Mariboru je bila v soboto zvečer v Narodnem gledališču krstna predstava dr. Šnuderlovih »Lopovščin«, treh skečev z epilogom, o čemer bomo obširneje še poročali. »Lopovščine« so prodorno uspele in je moral avtor dr. Šnuderl na oder, kjer je bil deležen toplega aplavza in številnih vencev. Po predstavi je bila slovesna razglasitev in razdelitev nagrad. Nagrade so prejeli:

V skupini glasbenikov: Prvo nagrado prof. Karol Pahor za godalni kvartet v štirih stavkih, drugo in tretjo nagrado po 750 din. pa prof. U. Vrabec za simfonično pesnitev »Tema in luč« ter Drago Cvetko za svojo klavirsko sonato. Potovalno nagrado v znesku 3000 din. je prejel matični ravatelj in dirigent prof. M. Kozina.

V skupini književnikov: Prva nagrada v znesku 1500 din. se ni podelila. Drugo nagrado je dobil dr. Ivo Šorli (1000 din.) za svojo »Često po ravnem«. Tretjo nagrado v znesku 500 din. je prejel

Jože Kerenčič za novelo »Mati išče mojstra«. Potovalno nagrado v znesku 3000 din. v priznanje uspešnega literarnega delovanja pa Ivan Potrč.

V skupini slikarjev: Prvo nagrado v znesku 1500 din. Zoran Mušič za sliko »Ljubljanka«, drugo Albert Sirk za »Bakerski zaliv« (1000 din.), tretjo v znesku 500 din. pa prof. K. (za »Pohabljenca«) potovalno nagrado prof. Karel Jirak v znak priznanja za uspešno umetniško stremljenje.

V skupini igralcev: Potovalno nagrado v znesku 3000 din. je prejel režiser Joško Kovič. Prvo nagrado v znesku 1500 din. gđ. Elvira Kraljeva, drugo v znesku 1000 din. Pavle Kovič, tretjo v znesku 500 din. pa Rado Nakrst. Razen tega so bile razpisane tudi nagrade za najboljšo koračnico jadranskih letalcev in so prejeli nagrade: prof. U. Vrabec 1500 din., prof. M. Kozina 1000 din., za besedilo pa R. Rehar (1000 din.).

Poziv mariborskemu Sokolstvu!

Na praznik ujedinjenja je zvečer po mariborskih ulicah baklada vojaštva in nacionalnih društev. Te baklade se udeležijo tudi Sokolstvo korporativno v cilju z znakov, ki se uvrsti v povorko takoj za vojaškimi edinicami. Pozivamo vse članstvo sokolskih društev Maribor matica, Maribor I. in Maribor III., da se obvezno udeleži te nacionalne manifestacije. Zbiranje ob 18. uri v Narodnem domu. Odtod odidemo skupno na glavno zbirališče. Zdravo! — Uprave Sokolskih društev Maribor Matica, Maribor I. in Maribor III.

Obiščite

SOKOLSKO JUBILEJNO RAZSTAVO

v Narodnem domu

odprta od 28. XI. do 1. XII. 1937

Iz veterinarske službe. Za banovinskega veterinarskega pristava v VIII. položajni skupini je napredoval Joško Nardin v Ormožu.

Na dan ujedinjenja 1. decembra bo v tuk. stolnici ob 10. uri služba božja. Po odredbi mestnega poveljnika imajo službi božji prisostvovati vsi gg. rezervni častniki in vojaški uradniki, ki naj se zbere pred stolnico do 9.45. Uniforma svečana, za one pa, ki si je še niso nabavili, civilna praznična!

Iz železniške službe. Imenovani so: Anton Janko za uradniškega pripravnika v mariborski kurilnici, Vinko Krone na postaji Zidani most, Franc Dergane na Pragerskem, Alojzij Kastelic Maribor (koroški kolodvor), Jernej Korbar v Koloribi, Zdravko Dragoš v Ormožu, Janez Bole v Rajhenburgu.

Načelstvo Društva jug. državnih in samoupravnih upokojencev v Mariboru vabi društvene člane, da se dne 1. decembra 1937 udeležijo večerne manifestacije v obilnem številu. Zbirališče za povorko: Na Jugoslovanskem trgu v drevoredu parka med stavbo pravoslavne cerkve in Trgom svobode; udeleženci naj bodo do 18.30 ure na zbirališču. Vrstni red za povorko: 17., t. j. stanovske organizacije; med gasilci in železnižarsko godbo. Stojišče na Glavnem trgu; pred Veliko kavarno za meščanskimi šolami.

Stenografski tečaj ima za slovensko debatno pismo v torek, 30. nov. ob 7. uri v Trgovski akademiji prvo uro. Priporočamo se udeležba.

Združenje brivcev in frizerjev sporoča, da bodo brivnice in česalnice po banki odredbi zaprte ves dan 1. decembra v mestu in okolici.

Stavnostni občni zbor Sokola Maribor matica, ki se ga udeležijo tudi I. podstavka Saveza SKJ br. Engelbert Gangl, bo 1. decembra ob 11. v veliki dvorani Narodnega doma. Pozivamo članstvo k polnoštevilni udeležbi v kroju.

Na dan ujedinjenja priredi Jadranska straža v sporazumu z narodnim društvom v Mariboru svečan ples v veliki Union-ski dvorani. Vstop prost. Obleka temna. Narodno zavedni Maribor naj ta dan pokaže, da zna ceniti svobodo v ujedinjeni Jugoslaviji.

Sokoli in sokolsko misleči Mariborčani praznujejo 1. december zvečer v Narodnem domu na sokolskem večeru s plesom, s katerim se zaključijo jubilejne svečanosti Sokola Maribor-matica. Cena vstopnicam je v predprodaji v trgovini Bureš znižana.

Proslava prvega decembra. Sokolsko društvo Studenci poziva vse članstvo in naraščaj, da se udeleži proslave praznika ujedinjenja, ki bo po sv. maši v Sokolskem domu. Dne 5. decembra je interneta proslavna telovadna akademija in je za članstvo obvezen poset. Vsemu članstvu priporočamo, da prisostvuje vsem jubilejnim prireditvam bratskega društva Maribor - matica.

Neznana gospa je darovala gasilski četni mesta venca na grob g. baronu Teichertu Din 100.—

1. XII. 1937 Narodni dom Sokolski večer s plesom

Pokojnine se bodo radi narodnega praznika dostavljale 2. decembra.

Jubilejna akademija Sokola Maribor - matica, ki se vrši na predvečer letošnjega narodnega praznika, dne 30. nov. ob 20. uri v Narodnem gledališču in katere ponovitev bo 1. decembra ob 15. uri, vse buje sledeče točke bogatega sporeda: državna himna, Jiranek »Balkanska carica«ouvertura, proste vaje B. Pertota — moška deca, ples na »Česko besedo« sestavila s Mauerhartova — ženska deca, vaje s kiji — sestavila Čizkova — članice, vaje z batoni — sestavil Franjo Mačus — člani, orodna telovadba — člani, odmor; Jiranek »1. december svečana polanaisa, »Borba za osvoboditev in ujedinjenje« sest. kak. Ilč, Jiranek (izv. voja ki sokoli 45. pp.), »Razgibanje« uvod k berlinskim olimpijskim vajam, članice ČOS s. Hrebrinova — članice, Razno-terosti — sestavil M. Orel — mlajši moški naraščaj, P. I. Čajkovski »Trnjulčica« po motivih iz baleta — sestavil F. Mačus, ženski naraščaj, M. Moszkovski: »Serenata« sestavil ing. Viktor Lindtner — člani, Sokolska koračnica.

Uprava občine Pobrežje vlijudno vabi vse hišne lastnike na Pobrežju in Teznu, da ob priliki dražavnega praznika 1. dec. 1937, kakor tudi že na predvečer razobe-sijo državne razstave. Dalje prosimo, da se na predvečer ob priliki povorke raz-svetlijo okna v naslednjih ulicah: Na-rodna šola Tezno - Ptujka - Tržaška ce-

sta - Nasipna - Sokolska ulica - Zrkov-ska - Aleksandra cesta. Uprava občine Pobrežje.

Sokolsko društvo Maribor II. Pobrežje poziva vse svoje članstvo, da se udeleži povorke 30. t. m. na Pobrežju. Zbirališče ob 19. uri pri br. Renčlju. Obenem poziva tudi k udeležbi proslave dne 1. decembra, ob 16. uri v dvorani br. Renčlja. Udeležite se tudi proslav matičnega društva! Zdravo!

Predbožični izlet v Graz prireja »Putnik« z luksuznimi kurjenimi avto-karji v torek, dne 7. decembra. Vožnja in vizum le Din 100.— za osebo. Zasi-gurajte si mesta, prijavite se čim prej pri »Putniku« Maribor-Celje-Ptuj.

Sokolji - jezdec! 1. dec. zbor ob 10.30 v Narodnem domu. Pride prvi podsta-rost SKJ E. Gangl. Nadalje je za bak-ljado zbor jezdecov v vojašnici ob 17. uri. V obeh slučajih udeležba obvezna in to v krojih.

Preložen koncert. Radi nepremostljivih ovir je nameravani koncert Glasbene Matice, ki bi se moral vršiti 3. decembra preložen na 14. januar 1938.

6. decembra! 6. decembra! Miklavžev večer VELIK KAVARNA

Zadnji čas je, da se prijavite za ude-ležbo na »Putnikovem« izletu na lepi Dunaj s posebnim vlakom od 11. do 16. decembra. Vožnja le Din 265.—. In-formacije, prospekti in prijave pri »Put-niku« Maribor-Celje-Ptuj.

Miklavžev! Kam? Tega še ni bilo v Mariboru! Vse nas bo obiskal Miklavž! Veselja bo in zadovoljstva v izobilju. — Zgrnimo se okoli njega! Dobro srce zna-nega ter iznajdljivega restavraterja g. Adama Črešnjara je našlo načina, da postanejo deležni miklavževske rado-darnosti vsi oni samci, ki jim ni dano, da bi pričakali Miklavža v krogu dragih svojcev. Lepa, plemenita pobuda, ki je v Mariboru še ni bilo. Poleg ostalih, za katere je oddati darila pri vratarju Ma-riborskega dvora do 4. decembra do 16. ure, bodo obdarovani tudi vsi samci, gostje, prijatelji Črešnjarjeve restavrati-je, ki jih bo tudi obiskal Miklavž v so-boto dne 4. decembra kmalu po 20. uri, četudi nimajo nikogar, ki bi se zanje obr-nil na Miklavža s pismeno prošnjo za obdaritev. Tako je tudi v Mariboru pri-šla do veljave ideja dobrohotne iznaj-dljivosti ter dobrotljive prizadevnosti, ki ji gre topla pohvala in priznanje. Politi-mo na Miklavžev v »Mariborski dvor« in se radujmo z vsemi, ki se jim bo ne-pričakovano nasmehnila miklavževska sreča v vsej svoji ljubeznivosti in darež-ljivosti.

»Putnik« Maribor sporoča: Občina Dobrinj na otoku Krk nasproti Crikve-nice prodaja krasna občinska zemljišča po 3.— din kvadratni meter. Interesenti naj se tozadevno obrnejo naravnost na »Občinski odbor — Dobrinj« (otok Krk).

Pravoslavna parohija v Mariboru ob-vešča svoje vernike, da se vrši na praz-nik ujedinjenja 1. decembra t. l. v vojaš-nici vojvode Putnika (32. topn. polk) li-turgija ob 9.30 ter nato okrog 10.30 uri »Blagodarenje«. Pripominjamo, da se ob-redi vrše v označenem kraju, ker se kapela nahaja v popravilu.

Zveza vojaških dobrovoljcev v Mariboru poziva vse svoje članstvo, da se polno-številno udeleži proslav sokolskega ma-tičnega društva ob priliki proslave 30 letnega obstoja, kakor tudi proslav in po-vorke na dan našega narodnega prazni-ka 1. decembra po že objavljenem spo-redu. Pri povorki sodelujejo dobrovoljci korporativno in se zberejo ob 18.30 na hodniku na severni strani Razlagove ul. med Jugoslovanskim trgov in Prešer-novo ulico s čelom proti Jugoslovanskem trgu.

Upravni odbor SK železničarja poziva celokupno članstvo, da se polnoštevilno udeleži manifestacijskega obhoda v pro-slavo osvobodjenja dne 1. decembra ob 18. uri.

Ljudska univerza v Mariboru. Drevi ob 20. uri predava priljubljeni hrvatski predavatelj univ. prof. dr. A. Vrso o po-tovanju od Vladivostoka do Sueza. — Predavanje bodo spremljale skioptične slike.

Spomnite se CMD

Kino

Kino Union. Do vključno torka Shir-ley Temple. Sreda prekrasni film »Ples v Metropoli«.

Narodno gledališče

Ponedeljek, 29. novembra: Zaprto.

Torek, 30. novembra, ob 20. uri: Sokol-ska akademija.

Sreda, 1. decembra, ob 15. uri: Sokolska akademija.

Četrtek, 2. decembra, ob 20. uri »Pri treh mladenkah«. Red B.

Konec rokoborb. Končni rezultat med-narodnih rokoborb v Unionu je po so-botnem zaključ nem večeru sledeč: Pr-vi je jugoslovanski borec Pero Kop, 2. Nemec iz Italije Klötzl, 3. češki mojster Mrna.

Žeparska sodrga. Trgovec Karol Selin-šek, stanujoč na Tržaški cesti 64, se je zglašil pri predstojništvu mestne policije ter prijavil, da mu je doslej še neznan zlikovec ukradel v neki gostilni na Glav-nem trgu iz žepa listnico s 700 dinarji gotovine ter raznimi dokumenti.

V močvirju utonil. V močvirju pri Ho-tizi v Prekmurju so našli truplo 26letnega čevljarskega pomočnika Štefana J a k l i n a, ki je ležal z glavo v vodi. Preiskava na, ki je ležal z glavo v vodi. Preiskava brže vračal domov v Črenšovce vinjen in da je najbrže radi vinjenosti zašel v močvirje, kjer je padel in obležal. Pri pad-cu se je z glavo zaril v močvirje. Ker ni mogel vstati, se je zadušil.

Velika tatvina v Jurčičevi ulici. Vpoko-jeni železničar Ivan Kukovnik, stanujoč na Koroški cesti 68, je prijavil policiji, da mu je doslej še neznan storilec ukradel iz-pred neke trgovine v Jurčičevi ulici z roč-nega vozička tri pakete, ki jih je pripeljal v soboto s popoldanskim brzovlakom iz Zagreba. Paketi so vsebovali parfumerije in druge predmete v skupni vrednosti okoli 4000 dinarjev. Razen tega je Kukovniku iz-ginil neki zavoj, v katerem je imel zlato umetno zobovje, vredno okoli 1500 dinar-jev. Za tatom sedaj poizveduje policija.

Vlomilec v spalnici. Drzen zlikovec se je vtihotapil v stanovanje Elizabete Lorber-jeve v Vetrinjski ulici ter ukradel iz spal-nice zlato žensko zapesino uro z verižico v vrednosti okoli 900 dinarjev. Vršijo se in-tenzivne poizvedbe s strani policijskih or-ganov v svrhu izsleditve tatu.

Aretacije. Mariborska policija je izvršila v soboto in včeraj številne aretacije in hiš-ne preiskave. Gre za osebe, ki so na glasu, da delujejo proti interesom države.

Kulturne beležke

Janez in Jurij Šubic. Ob priliki velike razstave Janeza in Jurija Šubica, ki jo je organizirala Narodna galerija v Ljublja-ni, je izšel v tisku Blasnikove tiskarne v Ljubljani 40 strani obsegajoči Katalog razstave, ki obsega razen predgovora in uvodnega članka ter seznama razstav-ljenih del še 22 slik obeh slavnihi Šubi-cev. Katalog je spretno, temeljito uredil dr. Rajko Ložar.

„Hudiča je rodila...“

Naenkrat, ko iz jasnega je udarila iz Loč vest, da imajo tam živega hudiča. Nihče v začetku ni vedel nič določenega, a so že tu podrobnosti. Neka nezakonska, da je tam rodila otroka v podobi hudiča. Ljudje v trgovinah, po gostilnah in dru-god, kjer jih je bilo po več skupaj, so tako živo in natanko pripovedovali, da je prišel na svet z rogovi, da je bil ves črn in kos-mat po telesu, da so mu do pol metra dolgi rep že odrezali... Drugi so pripo-vedovali o prav majhnem kopitcu, in na-brušenihi krempljih. In to vse zato, ker je ženska pred porodom izustila, kakor pravijo: »Magari, če rodim hudiča«.

Neverjetno bujna fantazija. Nenavadna novica je dosegla tudi šolarje. Bili so o vsem dogodku že prav tako dobro po-učeni, ko njihovi starši in sosed. »Kdor si čudnega otroka ogleda«, so dejali, »mo-ra plačati 2 Din.« Otrokom seveda ni do-voljeno. Pa tako radi bi ga videli. Kdo ga ne bi!

In kaj je na stvari? Neka ženska je pred časno porodila. 6mesečni embrio res še ni bil razumljivo, povsem razvit. In tudi res ni, da bi mati otroka zadavila, češ, da h... ne bo redila, ampak je otrok, ki so ga takoj nato po zdravniškem ogledu po-kopali, prišel mrtev na svet...

Zadnje telefonične vesti

„Visoka temperatura v Evropi
naj se nekoliko zniža“

LONDON, 29. novembra. Oba francoska državnik Chautemps in Delbos bosta jutri dopoldne v buckinghamski palači sprejeta v audienci pri kralju Juriju. Ves jutranji londonski tisk se izčrpno bavi z razgovori med angleškima in francoskima državnikoma. Ves tisk povdarja, da niti Anglija niti Francija nimata namena, da bi spremenili fundamentalne osnove njune individualne zunanje politike. Vse verzije, v smislu katerih pritiska Anglija na Francijo v svrhu modificiranja francosko-sovjetskega pakta, se s povdarkom demantirajo. V središču angleško-francoskih razgovorov je po pisanju londonskega tiska vprašanje kolonij in problem Daljnega vzhoda, ker stojita obe vprašanji v ospredju svetovno-političnega zanimanja. V Londonu bo tudi govora o Španiji, vendar se povdarja, da to vprašanje ni tako važno. Londonski tisk povdarja nadalje, da je nemška politična javnost povabila francoskih državnikov v London pravilno tolmačila, kar daje upanje, da bodo ti razgovori za ublažitev napetosti v Evropi ogromne koristi. Nadalje pravi londonski tisk, da smatra Anglija os Rim—Berlin kot dejstvo in bi bilo napačno, če bi kdo sumil v francosko-angleško solidarnost. Vprašanje kolonij ni odvisno samo od Anglije in Francije, ampak tudi od Južne Afrike, Nove Zeelandije in Avstralije. Kljub napetosti v Evropi na predvečer londonskih razgovorov, se lahko smatra, da nevarnosti za vojno v Evropi ni. Gre samo za to, da se nekoliko visoka temperatura v Evropi nekoliko zniža in bodo v tem pogledu francosko-angleški razgovori velike koristi.

Spretno gibanje

Pred ustanovitvijo „malega srednjeevropskega čupa“

V nedeljo 28. t. m. se je mudil v Mariboru zastopnik koroškega nogometnega saveza iz Celovca, ki je imel s predstavniki SK Železničarja konferenco glede sodelovanja SK Železničarja kot prvega ljubljanske nog. podsaveza pri tekmovanju pri takozvanem »malem srednjeevropskem pokalu«. Že delj časa je namreč v teku akcija, da se ustanovi »mali mitropa čup« po vzorcu tekmovanja za srednjeevropski pokal. Inicijativo za takšno tekmovanje je že pred leti dala celovška nogometna zveza, vendar takrat ni prišlo do pozitivnih rezultatov. Pogajanja so se sedaj znova začela in se zdi, da bodo z uspehom zaključena. Po načrtu bi pri omenjenem tekmovanju sodelovala po dva kluba iz Jugoslavije, Avstrije, Italije in Madžarske, in sicer provincijski prvaki in drugo plasirani klubi. Pogajanja so toliko napredovala, da je vsa zadeva že urejena, in sicer bosta iz Jugoslavije pri tem tekmovanju sodelovala SK Železničar ter prvi Zagrebške nogometne podzveze varaždinska Slavija. Od italijanskih klubov bosta igrala v »malem mitropa čupu« FS Udine in FC Gorizia, Avstrijo pa bosta zastopala graški Sportklub ali graški Sturm ter Austria iz Celovca, Madžarsko pa najbrže FC Szeged in še eden klub iz province. Omenjeni klubi ki so že pristali na sodelovanje in se bodo finančni pogoji ter druga vprašanja, kakor termini itd., rešili na konferenci prizadetih klubov, ki bo 12. decembra t. l. v Celovcu. Če pride do uresničenja tega načrta, potem bomo v Mariboru lahko videli 6 mednarodnih tekem, kar bo prav gotovo veliko pripomoglo, da se zani-

govarja, da to vprašanje ni tako važno. Londonski tisk povdarja nadalje, da je nemška politična javnost povabila francoskih državnikov v London pravilno tolmačila, kar daje upanje, da bodo ti razgovori za ublažitev napetosti v Evropi ogromne koristi. Nadalje pravi londonski tisk, da smatra Anglija os Rim—Berlin kot dejstvo in bi bilo napačno, če bi kdo sumil v francosko-angleško solidarnost. Vprašanje kolonij ni odvisno samo od Anglije in Francije, ampak tudi od Južne Afrike, Nove Zeelandije in Avstralije. Kljub napetosti v Evropi na predvečer londonskih razgovorov, se lahko smatra, da nevarnosti za vojno v Evropi ni. Gre samo za to, da se nekoliko visoka temperatura v Evropi nekoliko zniža in bodo v tem pogledu francosko-angleški razgovori velike koristi.

TIVARJEV POKAL SI JE PRIDOBILA
VARAŽDINSKA SLAVIJA.

V Varaždinu se je včeraj odigrala povratna tekma za Tivarjev pokal med junorji SK Železničarja in varaždinske Slavije. Zmagali so Varaždinci v razmerju 3:0 (2:0) in si tako priborili prehodni pokal trdke Tivar. Prva tekma v Mariboru se je, kakor znano, končala z žmago Železničarja v razmerju 2:1.

Ptujske novice

Sokolsko društvo v Ptuj priredi za praznik ujedinjenja 1. decembra ob 11. uri dopoldne v Sokolski prosvetni dvorani v Mladiki slavnostno sejo s čitanjem poslanice SKJ ter običajno vsakoletno zaobljubo članstva. Ob 15. uri je v mestnem gledališču slavnostna akademija z izbranimi pevskimi, deklamacijskimi, godbenimi ter telovadnimi točkami. Ptujsko sokolstvo se udeležijo zvečer ob 18. uri korporativno manifestacijske povorke po mestu.

Naraščajski odsek ptujskega Sokola je priredil v nedeljo 21. t. m. v prosvetni dvorani Mladike svoje poselo, posvečeno bratom za mejo. Skrbno pripravljeni prireditvi je žal rad roditeljskega sestanka ob istem času prisostvovalo le malo odraslih. Več je bilo naraščaja in dece. Po-

selo je otvoril br. Lipič, nakar je br. Kolarič v dobrem predavanju orisal obupni položaj naših bratov v Julijski Krajini. Sledila je recitacija br. Drolca trpljenju naših Primorcev ter recitacija br. Toryja o koroških Slovenih. V predzadnji točki je br. Lipič obrazil položaj naših bratov na Koroškem. V zadnji točki je nastopil pomlajeni naraščajski orkester, ki je izvajal tri koroške narodne. Posel si želimo še več.

Živinski in svinjski sejem v Ptuj. Na sejem je bilo prignanih 174 volov, 397 krav, 16 bikov, 25 juncev, 116 telic, 301 konj, 37 žrebet in 1 ovca. Od tega je bilo prodanih 41 vol, 112 krav, 3 biki, 8 juncev, 40 telic, 36 konj, 10 žrebet. Cene so bile sledeče: volli 4.50 do 5.50, krave 2 do 6, biki 4 do 4.75, junci 4 do 4.50, telice 4 do 5.75 za kg, konji 550 do 6000 za komad in žrebeta 950 do 2500 za komad. Skupaj je bilo prignanih 1067 komadov, prodanih pa 250 komadov. Na svinjski sejem je bilo pripeljanih 218 svinj in 44 prascev. Skupaj 262 repov; prodanih pa je bilo skupaj 59 komadov. Cene: prasci od 6 do 12 tednov 40 do 130 din za komad, pršutarji 6 do 6.25, debele 6.50 do 7 in plemenske od 5 do 6 za kg.

Gospodarske beležke

Velikanski dobički tujega kapitala. Družba Trepče je imela l. 1934/35 307.517 funtov kosmatega dobička, l. 1935/36 402.494, l. 1936/37 pa že 943.944 funtov. Zato pa je tudi stalno rastle dividenda družbe. L. 1933/34 je znašala 12%, leta 1934/35 20%, leta 1935/36 25% in leta 1936/37 kar 30%. V štirih letih je dosegla dividenda 87% vse glavnice. A kje so še dotacije rezervnemu fondu, odpisi in investicije! Nič se pa ne ve, koliko plača ta družba davka. A v dinarje zračunano je izplačala družba samo za dividendo skoraj 80 milijonov din. Kolosalen dobiček ima tudi borska družba. Ta družba je imela l. 1936 okoli 138 milijonov din dobička, vseh davkov pa je plačala le 10,1 milijona din. Kako vse drugače pa plačujejo davek podjetja v Sloveniji. Tako je TPD imela l. 1936 15,8

milijona din čistega dobička in je plačala 9,8 milijona din davščin, borska družba pa je imela 138 milijonov din čistega dobička in je plačala (po starem tečaju franka) 10,1 milijona din davščin.

Živinska kuga v severni Dalmaciji. Po severni Dalmaciji razsaja živinska kuga, ki je povzročila kmetom ogromno škodo. Doslej je poginilo nad 1800 svinj, 180 konj in 400 volov. Oblastva si z vsemi močmi prizadevajo, da se kuga zatne.

Vrednost našega izvoza lesa in gozdskih proizvodov v 10 mesecih leta 1937 je znašala 922,6 milijona din. Največ lesa smo izvozili v Italijo in Nemčijo, nato v Anglijo, Madžarsko, Argentino in Nizozemsko. Letos smo izvozili 1.006.410 ton lesa.

O tem in onem

Z RDEČO LUČJO NAD MUHE.

Danska kmetijska zbornica je nedavno razposlala kmetom navodila, kakšna razsvetljava je po hlevih najkoristnejša. Zbornica priporoča, naj uvedejo v hlevih rdeče pobarvane žarnice, in navede, da vpliva rdeča svetloba uspavajoče na muhe in na ta način preskrbi živini potrebnega počitka. Doslej so danski kmetje uporabljali modro pobarvane žarnice. Bržkone so jih muhe pogruntale in treba je sedaj rdečih žarnic.

KAKO PIŠEJO KITAJCI.

Kitajska pisava je prava umetnina. Besede so izražene s slikami, vsaka beseda ima domala svoj znak. Pred davnimi tisočletji so bržkone uporabljali vozle na vrvicah, pozneje zarezavali znake v kosti, končno pa pričeli znake slikati s čopiči. Sonce so na primer nekoč označili s krogom in piko v sredi, danes je kvadrat s črtico. Usta označijo s kvadratom, kvadrat z dvema črticama pomeni jezik. Vseh znakov je približno 2500, ostale besede pišejo z majhnimi dodatki in sestavljanjem znakov. Pisava se tekom dveh ali treh tisočletij ni mnogo spremenila. V toku modernizacije se je pojavil med njimi predlog, da bi svojo starodavno pisavo zavrgli in sprejeli latinico. Predlog pa se ni mogel udomaćiti, presilno je kitajsko spoštovanje častiljivo stare pisave.

Razno

IZJAVLJAM

da nisem plačnik za dolgove, ki bi jih naredil Stefan Golob. — Simon Golob, Ghego-va 6, Maribor 6939

STRIŽENJE 3

britje Din 2 v Milinski 8.

Lokal

ODDAM LOKAL

za vinotoč, krmo ali slično. Nizka najemnina. Vprašati hotel »Mariborski dvor« 6940

Stanovanje

SPREJMEM GOSPODIČNO

na stanovanje in hrano. — Frankopanova 14. vrata 3. 6938

Pouk

NEMŠČINA, ITALIJANŠČINA

po hitri, lahki metodi. Začetni pouk, slovnica, razgovor, prevažanje. Krekova ul. 16. pritličje, desno. 6934

Za Miklavža

VELIKA RAZPRODAJA

damskih plaščev, oblek, perila in raznih dunajskih novosti po zelo znižanih cenah.

6936

KONFEKCIJA

(Poglejte si izložbe) GRETA

Skrivnosti

80

Tako je minil mesec.

Nekega dne se je razširila vest, da so s pomočjo angleškega detektiva, ki se je imenoval gospod Balkam, vendar zaprl morilca; govoril so, da je zločin izvršila ženska, ne več mlada, še precej lepa, ki je imela značilno ime Volkulja.

Javna radovednost je postala še večja.

Čeprav je bilo Volkuljino življenje izredno sumljivo, čeprav je bila vedno med ljudmi, ki nikakor niso bili na dobrem glasu in v takih okoliščinah, ki so opravile sum, da je morilka, se ji k nesreči vendar ni dalo zanesljivo dokazati.

Po natančni preiskavi, pa nešteti zasliševanjih jo je sodišče moralo izpustiti.

Najbolj čudno pa je bilo, da je angleški detektiv, ki jo je ovadil, sam prostovoljno umaknil svojo ovadbo in izjavil, da je njegov sum bil neopravičen.

Volkulja je bila zopet svobodna.

Gospod Balkam je izgubil in šum, ki ga je zanimivi slučaj vzbudil, se je polagoma polegel. Po treh mesecih ni nihče več govoril o tem.

V tem času je živel v četrtem nadstropju hiše, ki je ležala skoro sredi mesta v ulici Sv. Lazarja, mož star kakih petdeset let, ki se je imenoval gospod Benedikt; bil je človek umazan, zunanosti, hudobnega pogleda, v katerem se je jasno razodevala nenasitna skopost.

V tem stanovanju se je naselil pred kakim mesecem. Opremil je svoje sobe s skromnim pohištvo, ki je bilo zelo podobno grdi skoposti, in čeprav so vsi sodili, da je oderuh, je sprejemal le malo obiskov.

Samo ena oseba ga je obiskovala večkrat in ostajala dolgo pri njem. Ta gost se je prav tako skrivnostno obnašal kakor najemnik in so ga smatrali za skopuhovega pomočnika.

Sicer pa se je čudni najemnik, ko se je priselil v hišo, pošteno plačal najemnino in kadar je, kar se je pa redko dogajalo, imel vratarju kaj naročiti, se je pokazal zelo radodarnega.

Često je podnevi odhajal z doma in se zvečer precej pozno vračal.

Nekega dne je bil gospod Benedikt sam v svoji sobi, ki mu je služila za delavnico.

Brskal je po nekkih papirjih, ki so ležali pred njim in včasih živahno dvignil

glavo ter nestrpno zamahnil z roko ali izgovoril razburjeno besedo.

»Nič! Nič!« je mrmral skozi zobe. »Kakša smola! Niti za korak nismo prišli dalje! In dva meseca sta že minila!«

V tem trenutku je nekdo pozvonil na vratih in gospod Benedikt je odprl vrata.

»Ah, torej vendar enkrat, prijatelj moj!« je dejal možu, ki je vstopil. »Kaj je novega?«

Gospod Benedikt je začel gosta ostro opazovati.

Gost je obupno zmajal z glavo.

»Ali ste vsaj videli žensko, o kateri sem vam pripovedoval?« je vprašal gospod Benedikt.

»Videl sem jo,« je odgovoril mož z nasmehom.

»In ste govorili z njo?«

»Tudi.«

»Ali ste kaj dosegli?«

»Vse kar ste želeli.«

»Tem bolje! Kje stanuje?«

»V ulici Mogador... Vedel sem, da ni bogata; rekli so mi, da živi v revščini in da želi prodati nekaj diamantov. Šel sem torej k njej, da jo povprašam o tem.«

»Prav, zelo prav.«

»V začetku je bila malo nezaupljiva... Ni vedela s kom ima opraviti ter mi je pokazala samo dva ali tri svoje

diamante, ki jih namerava prodati.«

»In potem?«

»Ko sem jih pregledal, sem rekel, da sem samo poslan od gospoda Benedikta, da mora biti moj gospodar zelo previden pri takih kupčijah, a da je vendar pripravljen dati ji nekaj denarja. Zato naj ga obišče v njegovem stanovanju v ulici sv. Lazarja.«

»Ali je obljubila da pride?« je vprašal gospod Benedikt.

»Rekla je, da bo ob devetih tukaj.«

»Koliko pa je že sedaj?«

»Poslušajte!« je dejal Benediktov gost in pokazal na stensko uro, ki je pravkar bila devet.

V tem trenutku je zapel tudi zvonček na vratih.

»Ali je ona?« je vprašal Benedikt.

»Ali ji naj odprem?«

»Pojdi, pojdi... in pusti naju sama!«

Vrata so se odprla in v sobo je stopila — Volkulja.

Nezaupno je premerila sobo, vprla pogled v gospoda Benedikta in se začudeno zganila.

Gospod Benedikt se je nasmehnil.

»Glej, glej!« je dejala Volkulja. »Torej ste vi poslali svojega ogleduha v ulico Mogador.«

(Dalje.)